

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Feloldó szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A fuvardij.

Az új választási törvény, a melyet az új kormányzat kezdetén hoztak, tudvalevőleg törvényesítette a fuvardijat s a választás napján való élmezési költséget.

A törvény ellenzői kifakadtak ez ellen, azt fejtegetve, hogy egyrészt ezáltal törvényesítve van a vesztegetés, másrészt pedig el van zárva a politikai pálya a szegény emberektől, akiknek a törvényes alkotmányos költségekre sincs pénzük.

A törvény azonban az alkotmányos költségeknek a maximumát szabta meg. A jelöltől s a választóktól függ, hogy ne menjenek el a maximumig, sőt maradjanak még a minimumon alul is.

A rimaszécsi függetlenségi választók ime kimondták, hogy ők a minimumon is alul maradnak, nekik semmi alkotmányos költség nem kell.

Azt jelenti ma egy függetlenségi lap, hogy a rimaszécsi kerület függetlenségi pártja határoza-

tilag kimondotta, hogy a függetlenségi eszmék és Fáy István személye iránt való szeretetből kifolyólag a választás alkalmával Fáy Istvántól semmiféle alkotmányos költséget, sőt fuvardijat sem fogad el.

Valóban követendő példa más kerületeknek és más pártoknak is.

A közigazgatás egyszerűsítése.

— Saját tudósítónktól. —

Szóll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter elhatározta, hogy a közigazgatási eljárás legkirívóbb hiányosságait, addig is, míg a közigazgatási eljárás rendezés kodifikálva lesz, rendeleti úton orvosolja, illetőleg a közigazgatási végrehajtás irányelveit és fontosabb kérdéseit a fennálló törvényes keretben rendeletileg egységesen szabályozza.

Az erre vonatkozó előadói tervezet kidolgozásával a miniszterelnök Dózsa Endre volt országgyűlési képviselőt, Kolozs megye alispánját bizta meg és leiratban értesítette Dózsát, hogy már az erre a kérdésre vonatkozólag korábban benyújtott munkáját az adandó utasításokhoz képest dolgozza át s e célból a belügyminiszterium törvény

előkészítő osztályával lépjen érintkezésbe.

A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény szentesítése után nyomban hozzálatnak a törvény végrehajtására szükséges teendők előkészítéséhez. A belügyminiszteriumban erre nézve kiosztották a munkát úgy, hogy a törvényhatóságok rögtön megkapják a részletes utasításokat, melyek szükségesek, hogy a sok irka-firkához szokott közigazgatás munkája gyorsabbá és kielégítőbbé tétessék.

A színházi intendatura.

Debreczen, július 12.

(Folyt.)

II.

A három kérdéssel kapcsolatosan kell tárgyalni azt is, hogy mit ad a város, és mit kíván ezen adásának viszonzásául.

A város adja azt a jogot, hogy akár a bérlő, akár a részvénytársaság, akár az intendatura 10 hónapon keresztül játszathasson, ami ha az ugynevezett nyári darabok mutatóványok, látványosságok és a színpadi technika csodás productumai jól összeválogattnak, igen jövedelmező adomány, viszonzásául legkevesebb azt várhatja, hogy a most felszerelés, épület javítás, gépészítés, tüzkár-biztosítás szubventio, festő fizetés stb. czimen kiadott 14,925 frt. a pénztárában maradjon, vagy legalább is annak tekintélyes része. Már most

Tavaszi emlék.

Tavaszi délután jókedvű társaság
Ibolyákat szed a Szépasszony-völgyében.
Juliska felkiált: „Oly kevés a virág!
Aki engem szeret, ibolyát ad nékem.“

Töri magát hozzá urfi és öreg ur:
Ez a vallomásnak legkönyebb formája.
Csak egy sápadt fiu nem szalad, nem mozdul,
Pedig neki is van egy-két ibolyája.

Mikor aztán hátramaradtak kettősben,
Juliska mosolygón a szót így folytatta:
„S akit én szeretek, ibolyát kap tőlem.“
A fiu erre a kalapját tartotta.

Gárdonyi Géza.

A nyul lőtt — nem én.

— Vadász-anekdota. —

A boldog emlékü kapszis puskák idejében történt a Mózsi bá' esete. Nagybátyám és a csűr birája, egy öreg siculus, kit általánosan csak per „Mózsai bá“ traktált az

egész vármegye, egy perzelő meleg augusztusi napon kivettek, mint ott vakációzó diákgyereket a kukoriczásba nyulászni. Egy nagyobb táblát hárman el is állottunk, mire egy peczér a Dudás és Trombitás nevű kopókat a kukoriczásba beeresztette. Tőlem nem messze felvernek a kopók egy nyulat s viszik egyenesen Mózsi bá'-nak. Az öreg, úgy látszik, nem vette szemügyre a tapsifülest, mert biz azt vagy kétszer a kopók ott megforgatták, de a lövés dőreje csak nem jelzé, hogy tette került a dolog.

Végre jó negyedórai hajza után egyszer csak megszólal a Mózsi bá' mordálya s a kutyakoncertnek is vége szakadt. Kíváncsian megyünk arrafelé, de csakhamar egymásra bántunk nagybátyámmal, midőn látjuk az öregot a kukoriczásból kilépni, kezében egy vigan rugdalózó öreg nyuszival, melynek szőrébe ugyancsak szeretne belenyulni a nyulvét lóbaló két ug-ráló kopó. Szinte nem is volt helyén, de mégis azt kérdeztük tőle:

— Mire lőtt, öreg?

Gyanítottuk ugyanis, hogy nem egyébre, mint arra a nyulra. Ő csodálkozásunkra egész flegmával azt válaszolta:

— A nyul lőtt, nem én.

További kérdésünkre aztán elmondta, hogy a nyulat a sűrű tökindák között jó lövésre nem kaphatta s mivel azt a tarlóra a kutyák kiterelni nem bírták, s biz' belépett a tábla belsejébe, de a kukoriczás nagyon sűrű volt, a kopók nyomába a nyulnak s egyenesen rá, szemközt hozták s a szegény nyuzsi így megszorítva, ijedtében kitérni nem bírván, neki ugrott Mózsi bá'-nak, a ki azt félkezével ügyesen nyakon is csipte, mire a mákogó, vergődő tapsifüles egyik lába beleakadt a felhuzott flinta kakasába s a fegyvert elsütötte. Így tehát csakugyan igaz volt, hogy „a nyul lőtt, nem én“.

ha bérlő veszi ki a színházat tíz hónapra, az nem fog szinkört állíthatni másként, ha csak nem tíz-tizenöt évre adatik meg a jogtultság, az is akként, hogy a szünet két hónap alatt is 3 legyen jogosítva a szinkört cirkus és egyéb előadásokra értékesíteni, de így sem lesz előreláthatólag igazgató, aki a 14925 frt. teher magára vállalásával venné ki a színházat.

A bérelti rendszer mellett az igazgatónak 10000 frt. biztosítéka holt tőkéként szerepel és éppen a művészi színvonal emelkedésétől elvonatik, mert erre az igazgató csak akkor számíthat, ha már legalább is háromszor ennyi értéket ruhatárába, díszlete és könyvtárába belélt, de meg kell is! hogy az igazgató évről évre igyekezzék magának tőkét gyűjteni éppen a színművészet érdekéből is, mert egy igazgatót sem áldott meg az Isten jó szemekkel, hogy a jövőbe bele pillantva, lássa, — hogy egy rosszul sikerült nyár, avagy egy balul kiűtő tél nem-e visszi el az összekuporgatott garasokon kívül az egész biztosítéki összeget is.

A bérelti rendszer hátrány az is, hogy dacára annak, hogy mint a jelenlegi igazgatónál is látjuk, ha a város díszletei előkerülnek, hogy azoknak épsége felett hűen őrködik, mégsem lehetnek azok és a ruhatár darabjai úgy gondozva, mintha a sajátjai volnának, amennyiben szorosan véve az nem is tartozik reá s így tekintve azt, hogy a városnak nincsen jelenleg arra pénze, hogy a régi megkopott díszleteket megfestesse, az igazgatónak sem engedheti ezt meg, hogy azután közös tulajdonná válják, a díszlet és ruhatár ki vannak téve, hogy a nem használás folytán és gyökeres javítás hiányában ön magát emészti meg és azok az ezrek, amelyek éppen a régi intendatúra defizitját képezik, teljesen megsemmisüljenek.

Sok dolognak és több alkalmatosságának a berbeadási rendszer mellett nincs gazdája, innen van azután, ha valami török, vagy elvész, hatékig eltart azon kérdés eldöntése, hogy ki tartozik azt megtéríteni, a város-e, vagy az igazgató, innen van a színház életében igen fontos kérdésnek, amely nem csak a színészek, hanem a nagy közönséget is erősen érinti, a fűtés kérdésének hiányos megoldása, mert ha az idő azt követeli, hogy erősen fűtsenek, a fűtő még sem teszi meg, mert a takarékoság reá van parancsolva s elő áll a kellőmennyiség állapot, hogy az idő változás szerint egyik nap didereg a közönség, másik nap majd megfő és ezen állapotban a szükséghez képest, úgy szólnán momentán nem lehet segíteni, mert a fűtő sem tudja kinéz engedelmessédjék, csak annyi bizonyos, hogy a sok náthát, influenzát és reumát a színházban szerzi be úgy a közönség, mint a színész.

Igy lehet mondani, hogy kettős gazdája van a gépésznek, ruha és szertárnoknak, színházi festőnek, házmesternek, ennek tudható azután be az a sok technikai hiányosság, amely különösen a villanyvilágítás alkalmazásánál tapasztalható.

Ezeket azonban csak mint mellék indokokat említem fel.

Egyik ilyen mellék indoklás, hogy minden nem tisztán pénzügyi kérdésben a színházi bizottságnak legfőbb szakközvege maga az ellenőrzés alatt álló igazgató, s így egész más a viszony mint az intendatúra igazgatója, aki a színházbizottságnak esetleg felesketett szakreferense.

De legfőbb hátránya az igazgatási rendszernek az, hogy a tulajdonképeni főczél, a művészi reputáció és érdek nincs megvédeve.

A tapasztalat sok városban mutatja, hogy az igazgatók a szereplőket egész más szerepkörökben alkalmazzák, mint amire szerződtek, és amely szerepkörre a színházi bizottságnak bejelentették, ennek követ-

kezése azután a sok silány előadás, mert az igazgató talán egy kaliber körbeni összehozalkozásért is elkezdi a színészt lejártni, és hogy a felmondásra okot keressen, ki-ost a baritonistának egy drámai lógós szerepet, a koloratur énekesőnek egy operette szobalány felét a drámai jellemzésnek operette buffkomédiát, a comédénak népszimű primadonna, a kardallosoknak első rendű bonviván szerepet és a közönségnek ezt mind be kell venni, mert az igazgató érdeke azt kívánja, hogy bebizonyítsa látszólag, hogy milyen tág teret nyit a törekvésnek és ambícióknak, holott ezen manőverének háttérét mindig egy-egy lejáratni akarás és száz forint fizetésen túl levő tagtól való szabadulás képezi.

Szóval az üzletszerűség diadalmasodik a művészeti érdekek felett.

Folyt. köv.

POLITIKAI HIREK.

Főispán változás. Beavatott körökben híre jár, hogy Lonovics József, Csanád vármegye főispánja legközelebb visszavonul állásából. Utóájául Babó Lajos képviselőt, csanádmegyei nagybirtokost emlegetik. A főispán távozásával egyidejűleg dr. Meskó Sándor alispán is megválni készül állásától. Meskó távozásával az alispáni szék elnyerésére legelőbb kilátása van Spilka Antal f. főszolgabírónak.

A románok passzivitása. A román nemzeti komité elnöke, dr. Ratiu körlevélben értesíti a pártbíveket, hogy a komité legutóbbi gyűlésén a passzivitás politikájának további fentartását határozta el. Ebből kifolyólag felhívja a románokat, hogy a közeledő választások alkalmával a passzivitáshoz a legszigorubbán ragaszkodjanak.

Ki akar postás lenni?

A debreczeni postahivatal felhívása.

A debreczeni posta és távirdehivatal főnöksége a következő sorok közzétételére kérte fel lapunkat:

A m. kir. posta-, távirde- és távbeszélőnél betöltendő 135 gyakornokjelölt állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állásokra az 1883. évi I. törvények 14. §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirdehivatalra testileg alkalmas voltukat igazolni tartoznak. Továbbá azok, kik a középiskolát mult 1900. évben, vagy azt megelőzőleg végezték, kötelesek hiteles módon kimutatni azt is, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatostkodtak.

A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta és távirdeigazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenötöt.

A sajátkezüleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fűlszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által felteszt hatóságuk, közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester utján, f. évi július hó 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta és távirdeigazgatóságokhoz nyujtsák be. Ha az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkezének, később érkező folyamodványok is elfogadtnak.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és távirdeigazgatóság felhívására, az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki azután felvételük iránt végleg határoz.

A felfo adott posta és távirde gyakornokjelöltek eskü helyett, ezt pótló fogadalmat tesznek, két (2) korona napidíjban részesítettnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1. Állásukat az illetékes posta és távirdeigazgatóság felhívására f. évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképp rendelkeznek, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2. Kötelesek a posta és távirdeigazgatóság által kijelölendő hivatalnál — melynek fegyelmi hatósága alatt állanak — a posta és távirde kezelést gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni.

3. 1902. évi szeptember hó 1-re saját költséjükön Budapestre, illetőleg Zágárra helyeztetnek a posta és távirde-tisztképző tanfolyam szabályszerű hallgatására.

4. A posta és távirde tisztképző tanfolyam tartama alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyam szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat s a beiktatási és tandíjakat is, ha azok alól a szabályzat alapján föl nem mentetnek, fizetni kötelesek.

5. Napidíjaik élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő ideje alatt is megmaradnak. De ennek fejében, a tanfolyam székhelyén levő posta és távirdeigazgatóság rendelkezése szerint, szabad idejükben gyakorlati szolgálatot tenni tartoznak.

6. A kik ezen feltételeknek elegendet nem tesznek, vagy a kiknek magatartása, avagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, a kik a posta-távirde és távbessélő szolgálatra más okok miatt alkalmatlannak találtnak: a szolgálat, illetve ezen próbaképen alkalmaztatás alól egyszerűen felmentetnek.

7. Azok viszont, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevélnak, a posta és távirde-tisztképző tanfolyam szabályszerű elvégzése s a posta és távirde-tisztai alapvizaga sikeres letétele után posta és távirde gyakornokká neveztetnek ki, az 1893. évi IV. törvények 11-ik §-ában megállapított, nevezetesen: ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 1000 kor., különben évi 800 kor. segélydíjjal; a posta és tisztképző tanfolyam sikeres letételével pedig

igényt szereznek a X. fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. törvényzikkben meghatározott illetményekkel járó posta és táviratügyi állásokra.

VIDÉK

A berettyóújfalui tisztviselők javaslata. A megindult mozgalom során Berettyóújfaluban is értekezletet tartottak az állami tisztviselők Hubert Ottó járásbíró elnöklésével, amint arról hiradással voltunk. Az újfalusi gyűlés törvényjavaslatot is dolgozott ki a tisztviselők fizetésének rendezésére. A javaslat a szükségletek minimális kiegészítéséhez tartja magát s van különösen egy pontja, amelyet szívesen üdvözlünk. Az a pont, amelyben családi pótlékot kíván megállapítani. Magyarország jövőjéért a legerősebben érinti a helyes népesedési politika. Ezt kívánja szolgálni a b.-újfalusi javaslatnak ez a pontja. A javaslat az 1200 koronás minimális törésszűrés rendszerén alapul s hozzácsatolja a családi pótlékot s három osztályban a lakásbér mérsékelt fölémelését. Van paragrafus a foglalkozás és a csőd ellen is.

Bérbeadott feleség. A Sárzétről írják ezt a történetkét: Cs. öregedő gazdembernek csinos, fiatal felesége volt, aki nagyon megtetszett egy ott állomásozó huszárnak.

A huszár jó módú legény volt s nem tudott lemondani az asszonyról, nagyot gondolt s beállított a gazdához:

— Megvannom az asszonyt ha adná, kezdte a huszár.

— Oszt mit adna érte öcskös?

— Adnék vagy száz pengőt!

— Hát te Rózsi mit szólnál hozzá? fordul a gazda pironkodó hitveséhez.

— Kend parancsol a házban — röstelkedik a menyecske.

— No, ha az asszony is hozzád húz, hát mikor fizetnéd ki?

— Áperte, mindjárt, — erősködik a huszár.

— Aztán vidd magaddal áperte.

A huszár megvakarja a füle tövét.

— Azt még nem lehet ám, mert egy évig még a császáró vagyok. Hanem tudja mit? Árendálja ki tőlem az asszonyt. Egy év múlva eljövök érte.

— Oszt mit adjak érte?

— Hát tíz pengőt adhatna.

— Vagy ötöt!

— Adjék kend hatot érte erre az évre.

A gazda gondolkodott egy kicsit, aztán odanyújtotta a kezét.

— Ússe kő! Eb, aki megbánja.

És szépen megkötötték az üzletet. Az egész dologban az az érdekes, hogy tényleg igaz.

Nagy tűz. Bodrog-Olasziban a napokban nagy tűz volt. 17 ház melléképületeivel együtt leégett. Ez már B. Olasziban a második tűz ebben a hónapban. — Azt hiszik, hogy a tüzeknek gyújtogatás az oka.

Kifosztott ékszerüzlet.

Betörés a fővárosban.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 12.

A Belváros kellő közepén, tíz lépésnyire a főpostától, a Koronaherczeg-utcsá-

ban, ma éjjel feltörték és kifosztották egy ékszeres-boltot. A Koronaherczeg-utcsában két rendőrszem áll éjjel-nappal.

A betörést azonban egyikük sem vette észre. Zajtalan redőny zárja a ház minden üzletét és a betörők nagy csendben végezhették fésztozó munkájukat. A betörésről a helyszínen járt tudósítók ezeket jelentik.

A Koronaherczeg-utca 10. számú házat két évvel ezelőtt építették föl új palotává. Közvetlen a kapu mellett van özvegy Subáky Károlyné ékszerész üzlete. A boltot az udvartól háromszoros vasajtó zárja el, az utcái részén alkalmazott nehéz vasredőnyt pedig két kulccsal és egy finom szerkezetű Wertheim féle lakattal csukják. Az üzletben két vaskassza áll, ezekben őrzik az értékesebb ékszereket és drága köveket. A kisebb értéket képviselő arany-neműeket, ezüst villákat, kanalakát, tálczákat és egyéb evőkészleteket pedig egyszerű üvegszekrényekben tartják.

Ma reggel hét órakor Kovács János boltiszolga elment az üzlet elé, hogy mikor Subáky né adná, fölnyissa az üzletet. Rög-tön ésszavette, hogy a vasredőny végéről eltűnt a lakat és a redőny csak le van bocsájtva, de különben nyitva van. Még föl sem csudott meglepetéséből, már ott voltak körülötte főnöke és az üzleti segédek. Benn az üzletben minden föl volt forgatva. A vaskasszát ugyan meg sem érintették a kellemetlen látogatók, de az üvegszekrények teljesen üresen állottak. A padló tele volt ezüst kanalakkal és törött gyertyatartókkal. A kirakatot is feltörték belülről és amit éjszakára benne hagytak, szintén elvitték.

A főkapitányág részéről Csentericz Béla rendőrtisztviselő több detektívvel rög-tön kisetett a betörés színhelyére és megindította a vizsgálatot. Kiderítette, hogy a betörők, akik többen lehettek, professzionatus módon dolgoztak. Az utcafelől törtek be az üzletbe. Lefessítették a redő alsó lakatát, majd pedig álkulccsal felnyitották a két szelű zárat. A zajtalanul gördülő redőnyt csak éppen annyira tolták föl, hogy meghajolva bemehettek. A betörők az ékszerek megválasztását is szakértő szemmel végezték, mert csak nehezebb tárgyakat vettek magukkal. Az ezüstneműeken kívül több aranyórát, gyűrűt és nyakékeket is elvitték. A betörők a helyszínen nem hagytak semmitéle bűnjelt, amiből arra lehet következtetni, hogy biztanságban és nagy nyugalommal végezték munkájukat. A Belváros, különösen így nyáron, a legelhagyottabb rész. Tíz óra felé már egy lelket sem látni arra. Éjféltkor eloltják a gyengén pislogó gázlámpákat és valószínű, hogy a betörők ebben az időben hatoltak az üzletbe. A kár nagyságát az üzlet tulajdonosa pontosan még nem állapította meg, de 8—10,000 koronára becsüli, ami aligha térül meg, mert az üzlet nem volt biztosítva. A rendőrség egész sereg detektívét küldött ki a betörők kutatására.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jövöheti büntügyi főtárgyalások. Julius hó 15-én hétfőn Sajtos Katalin s társa ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétség. Tamási József ellen, lopás büntette, Glautovits Béla ellen, hatóság elleni erőszak büntette, július hó 17-én szerdán Opre János s társa ellen, hatóság elleni erőszak büntette, július hó 19-én pénteken, Kovács Gáborné ellen gond. okozott emberölés vétsége, Lovász Mátyás s társa ellen, hivatali sikkasztás büntette. Ugyanaznap még ítélethirdetések.

§ Elhalasztott párbajtárgyalás. A törvényszéknél tegnapi Sz. Benedek Sándor debreczeni vívómester párbaj ügyének tárgyalása volt kiüzve. Sz. Benedek Sándor azonban nem jelent meg a tárgyaláson s így azt a törvényszék elnapolta.

§ Az áru megvizsgálásának helye. Fölmerült peres ügy alkalmából a debreczeni kir. ítélőtábla 2465—1900. sz. a. határozatával a megrendelt áru megvizsgálásának helyére nézve kimondta, hogy amennyiben a kereskedelmi törvény nem jelöli meg azt a helyet, ahol a vevő a neki más helyről küldött áru megvizsgálását teljesíteni köteles, a dolog természetéből önként következik, hogy a vevő az említett kötelezettségének csakis azon a helyen tehet eleget, ahol a rendes üzleti kezelés szerint először jutott abba a tényleges helyzetbe, hogy az árut megvizsgálhassa. A kuria ezen határozatot 1426—1900 sz. a. jóváhagyta.

Falkainál 36,000 koronát találtak.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 12.

A rendőr-főkapitányság sajtóirodája ma hivatalosan publikálja már az elfogatás tényét. A hivatalos kommuniké így hangzik:

A postakincstár kárára elkövetett sikkasztás tettesét, Falkay László postakihordót a budapesti rendőrség által megállapított lakásán, a new-yorki főkonzulátus közbenjárására az ottani rendőrség letartóztatta. A kiadatási eljárás a siker biztos kilátásával folyamatba tétetett.

A rendőrség ma éjjel érkezett kábeltávirata szerint a sikkasztónál 36 ezer korona készpénzt lefoglaltak.

Rédey s. k.

Falkai László tehát nem kerülte el a sikkasztók, a bűnösök végzetét. Harmadik hónapja, hogy páratlan ügyességgel megugrott. Negyvenezer korona készpénzt csent el a rábizott hivatalos pénzekből és — amint már megirtuk — a postán csak délután hat órakor tudták meg, hogy Falkai reggel kilencz órakor megugrott. A táskáját az Alkotmány-utcai palotában elrejtette, ő pedig gyalogosan elment az édes anyjához Pátyra, adott neki 2000 koronát és

elment tőle, de már civil ruhában az-
zal, hogy Bécsbe utazik. Ettől az idő-
ponttól fogva nyoma veszett. Pedig
talán egész Magyarország őt kereste.
Látni vélték majd Budán, majd Székes-
fehérvárott, Szegeden, Zágrábban, szóval
mindenütt, ahol egy magas termetű,
barna ember megfordult, azt máris Fal-
kainak nézték.

Ő pedig közben páratlan furfang-
gal kijutott New-Yorkba. Mindenütt har-
madik, negyedik osztályon utazott és
anyira óvatos volt, hogy majd tíz hétig
tartó barangolása alatt nem költött el
csak hatszáz forintot. New-Yorkban
rendőri felügyelet alá helyezték abban
a pillanatban, amikor a partra szállott.
Ő azonban gyanútlanul lakást bérelt
magának és — mert azt hitte, hogy
teljesen biztonságban van — több le-
véiben megírta Budapestre a címét is.
Ezt a címet a budapesti rendőrség
már napok óta tudja. Vasárnap óta
szakadatlanul jöttek-mentek a new-yorki
táviratok. Végre mikor minden valószí-
nőség a mellett szólt, hogy a kit New-
Yorkban, a Budapestről is megtelegra-
fált helyen őriznek tényleg Falkai László,
akkor főkonzulunk kérelmére az ameri-
kai rendőrgazgatóság letartóztatta
Falkait.

Rögtön kikutatták kofferjait és
abban ügyesen elrejtve megtalálták az
elikkasztott pénz nagy részét 36,000
koronát.

Néhány nap múlva New-Yorkba
utazik a verseny-utcai postahivatal
két tisztviselője, akik személyesen ismer-
ik Falkait és azzal a két detektívvel,
akit a főkapitányság küld velük, vissza-
hozják Budapestre a sikkasztó pénz-
levélhordót.

SZÍNHÁZ.

Pethes Imre, akit a debreczeni
közönség is nagyon jól s előnyösen ismer
pár év előtti itt szerepléséből, a Vigzsin-
házhoz szerződött. A kitűnő színész nagy
tehetségének a Vigzsinházban kétségkívül
szép tér nyílik.

Géczy István fellépése. Több
izben említettük már, hogy Géczy István,
a kitűnő népszínműíró, aki néhány hetet
Debreczenben tölt, műkedvelők felhívá-
sának is engedve, maga rendez egy elő-
adást, amely érdekesnek, élvezetesnek és
vonzónak ígérkezik. — Előadásra kerül
Géczy Istvánnak a budapesti Népszínház-
ban nagy sikert aratott népszínműve:
„Amit az erdő mesél.” A mi közönsé-
günkre nézve már ez is elég vonzóerő,
mert ez a népszínmű a debreczeni szin-
padon még színre sem került, Komjáthy
csak a télen mutatja be s így egészen
ujdonság számba megy. De van egy má-
sik vonzó ereje is ennek az előadásnak.
Az, hogy Géczy Istvánt, a kitűnő író
megismerjük, mint színészt is. Mert a
népszínmű egyik igen sikerült szerepét:
Ficere Tamás szolgabíróját maga Géczy
István fogja eljátszani. Ilyen körülmények

mellett természetesen kétségtelen, hogy az
előadás iránt már eddig is megnyilatkozott
nagy érdeklődés csak fokozódni fog s an-
nak idején majd az érdekes műkedvelő-
előadás megismétléséről kell gondos-
kodni.

UJDONSÁGOK.

*** Debreczeni önkéntesek pár-
baja.** Két debreczeni, közös hadsereg-
beli önkéntes vívott tegnap súlyos fel-
tételekkel kardpárbajt. **Ablonczay Gyula**
és **Hajnal Dezső** állottak szemben egy-
mással. Az előbbi segédei dr. **Juhász** és
K. Nagy önkéntesek, az utóbbi **Turai**
és **Markusz** önkéntesek voltak. A kard-
párbajt végkimerülésig bandázs nélkül
vívta meg **Dr. Burger Péter** és **Dr.**
Szöllőssy Béla orvosok jelenlétében n. A
mérkőzés **Ablonczay Gyula** sebesülése-
vel végződött, aki a jobb karján kapott
mély vágást. A párbajra okot össze-
szóialkozás szolgáltatott.

*** A légszuszgyár kibővítése.** A
légszuszgyár kibővítésére hozott közgyűlési
határozatot a belügyminiszter, tegnap a
várososhoz intézett leiratával jóváhagyta.

*** A debreczeni közigazga-
tási tanfolyam elhelyezése.** Nem-
rég az a hír terjedt el Biharmegyében,
hogy a debreczeni közigazgatási tanfo-
lyamot Nagyváradra helyezik át. Amint
most egyik nagyvárad lap írja, az át-
helyezés csakugyan tervbe van véve,
sőt 1902. év szeptember elsejére már
ki is tűzött a határidő. A jelzett lap
szerint teljesen érthetetlen volt min-
denki előtt, hogy az ország egyik leg-
nagyobb megyéje nem kapott tanfolya-
mot s az itt levő ifjak vagy Debrec-
zenbe, vagy Kolozsvárra mentek, hol
nagy költséggel tartották fenn magu-
kat. Több tanfolyamon oszlottak meg a
bihari ifjak s ennek dacára Debreczen-
ben mégis huszan végeztek, míg az
egész Hajdúvármegyéből két hallgató
akadt. Állítólag ez a legnyomatékosabb
indoka a debreczeni tanfolyam Nagy-
Váradra helyezésének.

*** Az iparos ifjuság tiltakozása.**
Az iparos ifjuság önképző egyesületének f.
hó 14-én vasárnap a Margit-fürdő diszter-
mében tartandó nyári táncvizalmára, mely
az eljelekből ítélve a szokott sikerrel ke-
cséget, felhívjuk a közönség figyelmét. —
Egyben kötelességünknek tartjuk figyel-
meztetni azokat, kik egyesületünk mulatsá-
gát megjelenésükkel évek óta szerencsél-
tették, hogy a folyó hó 21-ére hirdett,
iparos ifjakból alakult társaság műkedvelő
előadása, mely egyesületünk beleegyezése
nélkül állítólag az iparosifjuság javára
rendeztetik, sem egyeületünkkel, sem an-
nak tagjaival semminemű összefüggésben
nincs. Egyesületünk, mely a komoly ön-
képzés terén eddig rendezett mulatságai és
felolvasásaival városunk közönsége előtt
nagy erkölcsi sikert és elismerést ért el,
nem adhatja s nem is adta beleegyezését

ahoz, hogy az egyleten kívül álló egyének
az egylet címét közönségünk félrevezeté-
sére czégerül felhasználják. A fentiek előre
bocsátása után minél számosabb megjele-
nést kér: A nyári táncmulatság rendezése.

*** Bur küldöttek Debreczen-
ben.** Brüsszelből jött hírek szerint a
Budapestén járt bur küldöttek szeptem-
ber havában visszatérnek Magyarországra
és ez alkalommal **De Wett András** és
dr. **Valentiu Vilmos** bur parancsnokok
meglátogatják a vidéki városokat is és
Debreczenbe is lejönnek. A budapesti
bur bizottság, amely a népgyűlés után
feloszlott, szeptemberben megalakítja a
nemzetközi bur liga magyar osztályát
is. A bur szövetségnek már eddig is
ezernél több tagja van Magyarországon.

*** Lányi Géza hangversenye.**
Lányi Géza czimbalom művész és népdal
szerző, a népszínház tagja, Blaha Lujza a
nemzet csalogányának kedves czimbalmosa
e hó 13-án és 14-én szombat és vasárnap
este 8 órakor tartja meg 2 estére tervezett
hangversenyét az Arany Bika szálloda II.
udvarában. A kitűnően szervezett 12 tag-
ból álló elsőrangú orféonnel rendelkező tár-
sulat igazgatója a XVI. XVII. századból
kurucznóták hű bemutatathatása végett Hor-
váth Albert, tárogató művész és Fenyő
Miksa hegedű művészt a Vigzsinház tagját
szerződtette. Egy olyan magas művészi
színpadon álló társaság produktióit fogjuk
élvezhetni, mely a legkényesebb művészi
izlést is kielégíti. A társaság a magyar
dalokon kívül kurucz dalokat, operettek
és az Ocskay Brigadéros összes zene és
énekszámait fogja tárogató kísérettel
bemutatni. Ezt a minden ízében magyar
művészi vállalatot a közönség pártfogásába
ajánljuk.

*** A Bika szálloda átalaki-
tása.** Még 1897-ben, mikor a honvéd-
tisztikar a vároastól tisztítkező építését
kérte, a Bika szálloda bérlői beadványt
intéztek a tanácshoz, hogy a tisztí-
tkező építése elkerülhető volna, ha a
város a Bika szálloda éttermét bővítene
s látná el korszerű mellékkeliségekkel.
Akkor a tanács javaslatára és terv
készítésére hívta fel a mérnöki hivatalt
s ez képezte kiinduló pontját annak a
nagyszabású átalakítási tervzetnek,
amelyen a mérnöki hivatal hosszabb
ideig dolgozott, most elkészült és teg-
nap már be is nyújtott a városi tanács-
hoz. A mérnöki hivatal hosszú indoko-
lással fejtegeti, hogy a Bika szálloda
építkezését a múltban elhibázták s ha a
város jó bérjövédelmet akar, csak az
épület alapos átalakításával lehet elérni.
Debreczennek nincs modern szállodája s
a városnak a Bika szállodát kell azzá
tenni. Beadványához mellékeli a mér-
nöki hivatal összes terveit, hogy a szál-
loda mikép lenne ilyené átalakítható.
E szerint a szálloda még egy emeletet
kapna és szép, tornyos, két emeletes
épület lenne. A kávéházi helyiséget a
folyosó és mellette lévő szobák felhasz-
nálásával megnagyobbíttanák, úgy hogy

kétszer olyan nagy lenne, mint amilyen ma. Hozzá vennék még a mai kapubejáratot is és a kapu modern lépcsőházzal, lifttel a mellette lévő boltok helyére épülne. Az első udvarhelyiséget vas és üveg szerkezettel díszes étterem helyiséggé alakítanák át. A jelenlegi éttermet megfelelő rendezés után sörcsarnokká alakítanák át s ugy ide, mint az üvegteremhez földalatti uton vinnék a konyhából az ételeket. A disztánczterem épülete mellé két nagy éttermet építenének, úgy, hogy a tánczteremből nem kellene lejárni az étterembe, mint ma, hanem közvetlenül a teremből juthatnának oda. A szálloda kapna nagy táraaligó szalont és hatvanhét, vendégszobát; ellátják légfűtéssel és villamos világítással. Mindehhez mellé kell a mérnöki hivatal a költségvetést is, amely szerint a nagyszabású átalakítás ötszáznyolcvanezer koronába kerülne.

* **Esküvő.** *Bulykay* Menyhért, a Phoenix biztosító társaság debreczeni főügynöke és titkárnak bájos leánya: Iona, hétfőn délután esküszik örökhitűséget *Lakatos* Károlyval, az osztrák magyar bank kecskeméti fiókjának helyettes főnökével.

* **Az építő-ipar rendezése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy a kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy egybehivandó szakbizottság által tárgyalatni fogja az építő-ipar egységes rendezése ügyét. Mielőtt azonban az a bizottság a működését megkezdené, a miniszter egy rendelet-tervezetet dolgoztatott ki, mely különösen a kepesítés követeléséről és az egész iparágban való szigorításokról szól. Építő iparosoknak tekintendők az építőmester, az ácsmester és a kőfaragó; az építési iparüzés tényezője továbbá a kőművespallér és az ácpallér. Az említett tervezetet a miniszter megküldi vidéki városok és ipartestületeknek is, hogy észrevételeiket rá megtegyék.

* **Vagyon a kép alatt.** Dusa Jánosné újföldi lakos szobájából harminczkorona értékű vagyonkáját loptak el. A lopást valószínűleg a viszonyokkal nagyon ismerős egyén követhette el, mert egy járatián alig fog olyan helyt kutatni, mint a hova Dusané rejtette vagyonát. Az öreg asszony bizonyára előrelátásból a szobájában lévő kép rájárája mögé egy darab rongyba göngyölve tartogatta pénzét. A szőrfüles tolvajnak tehát erről tudomással kellett bírnia. Dusané kihallgatása során ebbeli gyanyjának kifejezést adott. A rendőrség megindította a nyomozást.

* **Munkaszünet a vidéki postahivatalokban.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben az évi július hótól kezdve kiterjeszti a vidéki posta és távirda hivatalokra is a fővárosi hivataloknál érvényben levő vasárnapi és ünnepnap munkakorlátozást.

* **Kováts-főle Kősvényessze** gyorsan elmulaszt mindennemű hűlésből származó rhumát, szagatást fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért. L. Kováts Nándor gyógyszerésznél a **Fehér Hattyú** gyógyszerárban.

* **A dohánygyári lopás** ügyében tegnap bevégezte az igazgatóság a vizsgálatot s a felvett jegyzőkönyveket felterjeszti a központhoz, a bűnös éjjeli őrt pedig azonnal felfüggesztette állásától. A központ határozta aztán abban, hogy a tettes ellen megindítsák a büntető eljárást. Az éjjeli őr valójában nem ismerte be, hogy ő a dohányt árusította volna s az ellen is védekezett, hogy több ízben dézsmálta volna a bálákat. A körülmények azonban ellene szólnak. A pénzügyőrök figyelmeztetés is hetekkel előbb hívta fel valaki az őrt manipulációjára, ami természetesen csakis azon az alapon történhetett, hogy az őrt már akkor csempészett dohányt. Amin rajta csípték, tehát nem az első eset volt.

* **Harcoszerű lögyakorlat.** A sárkúti tanyánál levő katonai harcoszerű lötéren újabb megállapodás szerint július hónapban és pedig 15, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 27, 29, és 31-én a helybeli katonai csapatok által harcoszerű czellövészet tartatik. A czellövészet a fentebb jelzett napokon reggel 7 órakor kezdődik. — Mínt hogy a czellövészet megőrzése életveszélyes, az érdekelte közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhivatik.

* **Az újkerti betörő.** Megirtuk tegnapi lapunkban Báthori Gábor elfogatását, aki a Bánóczy Lajos kárára követett el betörést. Báthori nem ismeretlen alak a rendőrség előtt, számtalan kisebb-nagyobb betörést és lopást követett el s általában úgy ismerik a rendőrségnél, mint a kocsisok tolvaját, mert legtöbb lopást ezek kárára követett el. Takács András közhonvéd ládáját emelte el annak Ajtó-utca 15. szám alatti lakásáról. Dobos rendőrbiztos, aki a nyomozással volt megbízva, meg is állapította annak idején, hogy a lopást Báthori követte el, de elfogni nem sikerült. A javithatatlan betörőt átadták az ügyészségnek.

* **A mezei munkásokért.** Az igazságügyminiszter elé érdekes tervet akar most a szegedi törvényszék terjeszteni. — Eszerint jelentéktelenebb bűncselekményekért ne ítéltesse el azután földművelő munkások az aratás idejére, mert az elítéléssel a mezei munka szenvedne kárt. Az elítélt munkások tehát csak aratás után ülnek le büntetéseiket. Junius, július és augusztus hónapokra tervezi a szegedi törvényszék az apróbb kihágásokat elkövetett munkások *salvus conductusát* s az igazságügyminiszter valószínűleg el is fogadja a tervet.

* **Mélyen tisztelt hölgyeim!** Üzlethelyiség változás miatt még csak 14 napig árusítom rendkívüli olcsó árak mellett az összes raktáron lévő árúkat! Méltóztassanak saját érdekükben ezen kínálkozó kedvező alkalmat bevásárlásokra felhasználni. Üzlethelyiségem augusztus hó 1-től Piac-utca, Szikezay-ház (tízörsde mellett). Tisztelettel *Mesey Gyula* női divatüzlete, Biedermann-palota.

* **Rózsa arozkenőcs,** szeplő, májfoltok, perszenések ellen legjobb vegyszertermék. Teljesen ártalmatlan, nem asziroz, nem avasodik soha. Üdösöget, bájít kölcsönöz

az aroznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 70 filléért kapható Jóna és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 6. sz. Ugyanott mindenféle toilett-csükkök kaphatók.

TÁVIRATOK.

A kormányozható léghajót feltalálták.

Budapest, július 12. Késő éjjel szenzációs hírt hozott a táviró Párisból, amely szerint Santos Dumon léghajós a kormányozható léghajót feltalálta. Santos Dumon nagy szárnyas csavaros léghajóját óriási közönség előtt fényes sikerrel próbálta ki. Sant Clouból jött vele Párisba biztosan. Mikor újra felszállott, hogy ugyanazon irányban visszatérjen, barátai utána kiáltották:

— *Az Eifel toronyhoz! Az Eifel toronyhoz!*

Santos Dumon egyenes irányban lassan felemelkedett, azután sebesen az Eifel toronyhoz szállott és többször körül hajózta. A közönség tombolt, tapsolt, viharosan éljenzett, kendőket lobogtatott s óriási lelkesedéssel dicsőítette Santos Dumont, aki az Eifel toronytól Sant Cloud irányába szállott el.

Letartóztatott gróf.

Budapest, július 12. A „M. N.” mai száma szenzációs letartóztatás hírével lepte meg a fővárosi előkelő köröket. A rendőrség ugyanis csalás miatt letartóztatta Potoczky Henrik grófot. A gróf mintegy öt év előtt került Budapestre, hol csakhamar kedvelt tagja lett a társaságnak. Nemrégiben megismerkedett a most öngyilkossá lett szédelő Koritovszky lovaggal s együtt megvették Turesányi Pál fővárosi polgár mártonhegyi villáját. A vételárát, 24,000 koronát Potoczky gróf nem fizette le, hanem néhány heti haladékot kért, amibe az eladó beleegyezett, sőt azt is megengedte, hogy a gróf nevére irathassa a villát. Miután ez megtörtént, Potoczky grófnak első dolga volt, hogy több ezer koronányi kölcsönt vegyen fel a villára. Turesányi ezt meg tudta s azonnal tisztában volt a helyzettel. Megtette a feljelentést a vevő ellen. A rendőrség a feljelentés alapján előzetes letartóztatásba helyezte Potoczky grófot.

A berlini polgármester-kérdés.

Budapest, jul. 12. A német lapok napok óta izgatottan tárgyalják Kaufmann polgármester esetét, akit Vilmos császár tudvalevőleg azért nem erősített meg állásában, mert annak idején becsületbírósi eljárás következtében volt kénytelen megválni a katonaság-

tól. A liberális sajtó sajnálatát fejezi ki a császár elhatározása felett és hangsúlyozza, hogy kár volt a *becsületnek katonai és polgári fölfogása közötti ellentétet* ismét előtérbe helyezni. Még a centrum-párti és konzervatív lapok sem helyeslik az államfő döntését, mindazonáltal azt tanácsolják Berlin lakosságának, hogy nyugodjék meg a császár elhatározásában. Egyes lapok azt hiszik, hogy báró Hammerstein belügyminiszter állása az eset következtében megrendült.

Megvert képviselő.

Budapest, július 12. Lembergől jelentik, hogy Breiter osztrák szociálista képviselőt Vinnik faluban véresre verték. Breiter ugyanis programbeszédjét mondotta el választói előtt, *amikorben az ellenpárt megtámadta és alaposan elverte.* Breiter több sebtől vérezve, csak nagynehezen tudott egy bérkocsin elmenekülni.

A bur háború.

Amsterdam, július 12. A hollandi kormány bizalmas uton tudatta Krügerrel, hogy *nem szívesen látja utazásait az országban és különösen azt, hogy egyes városokban izgató beszédeket tartott a lakossághoz.* A kormány kijelenti, hogy Krüger ezáltal *kellemetlen helyzeibe hozhatja Hollandiát Angliával szemben,* a mely utóbbi már eddig is felszólalt a hollandi kormány tulságos engedékenysége ellen.

London, július 12. A Reuter-ügynökség jelenti Zeerustból 8-iki kelettel: Nethuen tábornok Euseisburg felé ment e hó 3-án este meglepett egy bur tábornok és elfogott 43 bur. Zsákmányul esett 29 puska, 1200 darab marha, 38 szekér és 600 zsák gabona. 40 bur családot a brit táborba vittek. A burok 3 halottat hagytak a csatatéren. Parancsnokuk elmenekült. Angol részről megsebesült két ember.

Öngyilkos konzul.

Budapest, július 12. Lipcséből jelentik, hogy a nagy bankbukásnak ismét újabb áldozata van. Dodel H. osztrák-magyar konzul ma a konzulátus helyiségében föbelőtte magát. Az öngyilkosságot azért követte el, mert a bankbukásból kifolyólag elfogatási parancsot adtak ki ellene.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Li-Hung-Csang — román eredetű.** (Éjjeli express tudósítás.) A bukaresti „Vointza Nazionale” Tturdza miniszterelnök lapja, egy Pekingben élő dugszag; Cervea Péter nevű román levelét közli, melyben ez azt írja, hogy Li-Hung-Csang, akit ő jól ismer, Ro-

mániából való ember. Eredeti neve Basil Alexesku és Sulinában született. 13 éves korában egy kereskedelmi hajón Kinába ment, ahol a haditengerészetbe lépett. Szerencsésjét akkor alapította meg, midőn már mint tengerész főtiszt feleségül vette Fu-Lao herceg unokahugát. Azóta folyton emelkedett. Cervea maga is neki köszönheti vagyonát, mert Li-Hung-Csang mindig protezsálta őt.

× **A legöregebb mosóné meghalt.** (Éjjeli express tudósítás.) Fűzi néni a legismertebb alakja volt a Józsefvárosnak. Ő volt a legöregebb mosónéja Budapestnek, a ki vagy negyven éven át mosott az urakra. Hiába mondogatták neki az utóbbi időkben — Fűzi néni ne dolgozzon már, árt az egészségének, hiszen már elöregedett vagy félszázadon át. — De bizony ő nem hajtott a szóra, hanem oda mondta a szánakozóknak, a Józsefváros nagyságos asszonyainak: — A munka sohasem árt, — kezét csókelom nagyságos asszony, addig kell dolgoznunk, amíg bírjuk, én pedig még erőben vagyok — és reszkető aszott kezeivel csavargatta a nagyságos asszony batiszt bluzát. Fűzi néni dolgozott is, amíg bírta, egy kevés erővel, ma azonban Fűzi néni mosás közben a teknő mellől a földre esett és mire a mentők megérkeztek, meghalt. Mint a katona a csatatéren, ő a mosóteknő mellett halt meg.

× **Gyermek a sütőkemenozében.** (Éjjeli express tudósítás.) A Lembergben megjelenő „Przedswit” című lapnak Stanislauból borzalmas esetről irnak. A rendőrség letartóztatott egy Maller nevű bábaasszonyt, aki panaszt emelt, hogy őt két álarzos alak e hó 8-án éjjel felkereste egy szintén gyermekágyas asszony kíséretében. Egy gyermeket hoztak magukkal. Elvitték őt lakásukra, ahol arra kényszerítették, hogy a csecsemőt dobja az éppen fűtött kemenczébe. Miután a bába nem tudott felvilágosítást adni, hogy melyik városrészbe, melyik utcába vitték őt az álarzosok, a rendőrség letartóztatta.

× **Megszökött az apjával.** (Éjjeli express tudósítás.) Sokatlan eset történt e napokban Rádköszegben. Fazekas Antal rádi lakos, ki már az ötvenes évet tapossa nyoloz évvel előbb lépett második házasságra özv. Mészáros Gáspárral. A házastársak meglehetősen boldog családi életet éltek egész az utóbbi időkig. Az asszonynak még az első férjétől volt egy leánya Mészáros Margit, a kit az anyja férjhezmenetele után Esztergomba vitt és ott neveltetett. A leány évközben csak a szünidőket töltötte otthon mostoha apja házában. A múltévben azonban Fazekasné betegeskedett s ekkor férje haza hozta a viruló szépségű leányt, azzal a kijelentéssel, hogy vezesse otthon a háztartást, illetve segítkezzen anyjának, mivel Fazekasnak gyermekei nem voltak, kijelentette a mostoha apa, hogy az egész vagyonát a leányra hagyja. A mostoha apa rendkívül figyelmes volt a leány iránt, valóságos becézgette s hogy még jobban kimutassa a leány iránti rokonszenvét, egy holdas birtokot rá is iratott. A leánynak tetszett a jó mód s az a nagy figyelem, a miben mostoha apja részesítette s ebből ki-

folyólag lassacskán szerelmi viszony fejlődött ki köztük. Ezt észrevette a leány anyja s két héttel ezelőtt elvitte a leányt egyik rokonához. A mostoha apa azonban utána ment a leánynak s a rokonától, a hol a leány tartózkodott, megszöktette. — Tegnapelőtt Fazekasné váratlanul megjelent a tanyán. Férje az aratókál volt s a leányt egyedül találta. Az anya és leánya közt heves szóváltás keletkezett, miközben Fazekasné egy nagy konyhakést kapott föl s azzal a leányt mellbe szurta. A döfés halálos volt, mert a szívét szurta keresztül s rögtön halált okozott. Fazekasné a gyilkosság után föment a padlásra és ott fölakasztotta magát. Fazekast egyik cselédje értesítette a tragikus esetről. Rögtön haza futott, de már akkor az anyát is, a leányt is halva találta.

× **Öngyilkos orvos.** (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap délután Nagy Ignác bókai körorvos rendelészobájában karoszkékében ülve a jobb halántékán lötte magát. A 9 milliméteres revolvergolyó a koponyába hatolt s azóta Nagy dr. eszméletlenül fekszik, élet-halállal vívódva. A rendezett viszonyok közt élő orvos kezébe a fegyvert a gyógyíthatatlan betegség adta.

Halál a vonat kerekei alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő eset történt tegnap éjjel Virnice község közelében, a hol egy fiatal szerelmes pár a vonat kerekei alá vetette magát. A szerencsétlen esetről az alábbi tudósítást kaptuk. Dercsi Balázs virnicolajosnak 19 éves Lajos nevű fia, a mult hónapban tette le az érettségi vizsgálatot s szüleinek az elhatározása szerint a papi pályára kellett volna lépnie. A fiu megkísérelte, hogy szüleit eltérítse ettől a szándékuktól, de az anyja hajthatatlan maradt, mert a fiu szerelmes volt Petrics Mihály odaváló erdővéd 17 éves leányába, a miről azonban a fiu szülei mit sem akartak tudni.

A mult héten Dercsi fölvitte a fiát Szatmárra, hogy a szemináriumba fölvétesse. A fiu föl is vették és mint papjelölt tért vissza, hogy szeptember elején megkezdje tanulmányait. A fiu ettől kezdve szótalan lett, ettől kezdve egész nap nem mozdult ki a házból, csak este ment el rövid időre, de csak azért, hogy inádotdjával találkozson, a kit szülei szintén erős felügyelet alá helyeztek. Tegnapelőtt este vacsora után elment a fiu hazulról, s okása ellenére, távozása előtt kezét csókolt az anyjának és apjának, a mi föltűnt a szülőknek, de okát nem kérdezték. A szülők este a rendes időben lefeküdtek, mert a fiu külön szobája volt, a hol aludni szokott. A fiatal Dercsi távozása után fölkereste a leányt, a ki, midőn szülei lefeküdtek, kiszökött a házból s együtt ment a fiuval.

Ekkor elhatározták, hogy megválnak az élettől, mert egymásé nem lehetnek. — Kimentek tehát a vasutöltéshez s miután előbb kezeiket összekötötték, éjjel után a Munkácsról Volócs felé haladó vonat elé vetették magukat. A vonat kerekei mind a

kettőnek a nyakát vágta ketté. Hjazamban a pályán találta meg a két megsemmisített holttestet. Azonnal fölismerte az öngyilkosokat és rögtön értesítette a szülőket a szerencsétlenségéről. A két család iránt általában a részvét.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Légyölök. Ha a tük levelét a szobában elégetjük, míg e szag tart, egy sem jön be. — 2. Megfőzzük egy kevéssé a tört úrmöt tejjel és a lakásban kis edénybe öntjük. Minden légy elpusztul, amelyik megkóstolja. — 3. Elpusztulnak a legyek, ha apróra tört fehér maszlagra tejet öntünk, valamint — 4. ha bort tejjel megfőzzük, ezen vegyület kóstolásától is elpusztulnak. — 5. Ha nyul epéjét tejjel összekeverjük, e szagtól szintén eltávoznak.

Moly elleni szerek. 1. A ruhák közé bőven üröm- és violagyökereket teszünk; ugyanily célra fordítható a zeller levele is. — 2. Kis vászonba kámfort kötve, a ruhák alá helyezzük. — 3. A ruhákat negyedévenként pézsmafü magjával megfűstöljük.

HÁZTARTÁS.

Sárgaréz-edények fényesítése. A piszoktól való megtisztítás után porrá tört kénkövet négyserannyi fehér tört krétával összekeverünk s azután a rézedényeket ezen keverékbe mártott kis darabka posztóval vagy bőrrel dörzsöljük, miáltal az ujhoz hasonló fényt nyernek.

A husleves eltartása. Napokig is el lehet tartani megromlás nélkül a következő módon: beletöltjük a husleveset tiszta üvegekbe, azután fölolvastott friss marhafaggyut öntünk minden üvegbe, úgy, hogy a levest körülbelül egy ujjnyi vastagon borítsa. Amint ez a faggyuréteg tökéletesen megkeményedett, szorosan bedugjuk az üvegeket s azonkívül a dugókat még olvasztott szurokkal is bevonjuk. Az ilyen módon eltett huslé még egy hét múlva is éppen olyan lesz, mintha egészen frissen lett volna főzve.

MULATTATÓ.

Előrelátó. A. Marcsi, megkérdezted már az orvosodat a fejfájásod fölől?

B. Igen, azt mondta, ne igyam szeszes italokat.

A. Pálinkát sem?

B. Azt már nem mertem megkérdezni, mert még talán azt is eltiltotta volna!

Elkészt. Mama. Szeretném zongorázni taníttatni a lányomat. Nem adna neki leckéket?

Ur. Fájdalom, nem tudok zongorázni.

Mama. Bó kár! De talán énekel?

Ur. Azt sem!

Mama. Hát talán fest?

Ur. Azt már igen. De sajnálattal kell kijelentennem, hogy — már vőlegény vagyok!

CSARNOK,

A talizmán.

— Regény. —

Írta: Fenyvessy Béla.

(Folytatás.)

Miska egyenesen a számára fentartott szobába ment. Az inas szoba volt ez. Mikor belépett az ajtón, meglepetve állott meg. Az asztalnál Tomory Jenő tengerész kapitány ült és olvasott.

— No mit nézel Miska? — kezdte a kapitány.

— Őszintén szólva, a kapitány urat.

Miért?

— Meglep, hogy az inas szobában találok és még mindig fenn van.

— Jha fiam annak magyarázata van.

— Történt talán valami.

— Sok.

— Ugy! Hát akkor nekem nem szabad érdeklődnöm.

A kapitánynak tetszett ez a leplezetten kifejezett diszkréció.

— Nincs mit titkolnom benne. A véletlen munkáim boldoggá tett.

— És azért huzódott meg a kapisány ur az inas szobában?

— Azért.

— No ez furcsa.

— Nem furcsa ez Miska, hanem nagyon természetes. Tudod é azt, hogy én itt most oly boldognak érzem magamat, mint akárhány milliomos, aki selyem függönyök közt, perzsa szőnyegekben jár-kél.

— No ezt nem értem.

— Én pedig megmagyarázom neked.

Elég jó és megbízható fiu voltál ahhoz, hogy őszinte legyek hozzád.

— A kapitány ur igazán nagyon jó ember.

— Tudod-e miért jöttem én a ti városotokba? . . . Persze, hogy nem tudod? . . . Ide helyeztettem magam a tengerészeti iradamba, mert itt akarok élni. Itt nevelkedtem és ide vonzott a szívem. Korán elvesztettem a szüleimet és akkor atyámnak egy testi-lelki jó barátja vett gyámolítás alá. Az tanított, az neveltetett s mikor már közel állottam pályám kezdetéhez, elszakadtam tőle. A szívem midég vonzott vissza. Sok pénzt szereztem és még sem volt ma-

radásom. A tengerről mindég ide szállott az én gondolatom az én nevelő apámra, s drága jó feleségére gondoltam, aki édes anyám helyett, édes anyám volt. Azután az ő szép lányokra, akit pillanatra se tudtam kitörölni se a szívemből se az emlékezetemből.

— Kezdem érteni kapitány ur.

— No látod, most már gondolhatod, hogy miért jöttem ide. Mert az én szívem reuvelt boldogságát csak itt lelhetem fel.

(Folyt. köv.)

Fajgalambok gyönyörű, angol párvásosok, magyar, angol, francia, hollandi és brünni begyesek, hiúz, jáczint, lobos, szerecsenfü és bíbiz galambok eladók. Bethlen u. 8. Értekezhetni reggel 7—9 óráig.

Egy ügyes kisasszony, csinos alak, jó megjelenésű, mint elárúsítónő felvételik Halmágyi Sámuel női Confectio üzletében. Előnyben részesülnek, kik a varrásban teljes jártassággal bírnak.

LÁNYI GÉZA

czimbalomművész. Blaha Lujza kedvelt czimbalmosa, 12 tagból álló elsőrangú orkestréval rendelkező társulatával 1901. Jul. hó 13 án szombaton este kezd meg 2 napra tervezett

hangversenyét.

A társulat Horvát Róbert ur tárogató mestert szerződtette aki estenként 16—18 százbéli kuruzsnótákat fog bemutatni.

Ez a minden ízében művészi vállalat megérdemli a közönség pártfogását.

Beléptidij 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Kérjük a n. é. közönséget bennünket szives megjelenésével kitüntetni.

Lendlbauer Kálmán

Bika bérlet társaság vendéglőse.

Biederman házban

egy üzlethelyiség

augusztus 1-től

kiadó.

A nyári idényre.

Van szerencsém dúsan felszerelt raktáramra a t. vevőközönség figyelmét felhívni, nagy választék

női ruha szövetekben,

ugyszintén

Delcin, Zephir, Batizt, Pique

és színtartó kartonokban, továbbá női-, férfi- és gyermek fehérneműek, harisnyák, derékfűzők, nyakkendők, vásznak, shifonok, mindenféle bélésneműek

Blousok és napernyők

óriási választékban.

Feltűnő olcsó áron, maradék szövetek félárban.

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűktől nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Főtér, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

bérbeadók

mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelteket,

hirdessenek

a „**Debreczeni Újság**”

APRÓ HIRDETÉSEK rovatában.

Gazdasszonyok figyelmé-

be! Aki a közelgő tejes hétre, tisztán kezelt saját készítésű **Kóser** vaját, tejfölt, aludtejet, tehén túrót akar venni az vásároljon Friedman hatvan-utca 35. tejszarnokában ugyanott friss lipcai és juh túró kapható; előjegyzést elfogadnak bármily mennyiségre.

Női kalap készítésben ügyes, eladásban jártas leány alkalmazást nyer Rózsa Lajos női divat üzletében, Debreczen, Kis-templom bazár.

Eladó sesta kerti szőlő, remek gyümölcs és bortermeléssel, 4 szobás uri lakás minden hozzá való, kitűnő ivó vizű kuttal, ózondus és pormentet levegő. Értékesíteni Péterfia 69. szám alatt.

Egy utcai különbejáratú butorozott szobája ang. 1-től kiadó. Vár-u. 6.

Kiadó egy szoba konyha kamara minden órában az udvarba jó viz. Csapó u 63. szám.

Legolcsóbb bevásárlási forrás. Neumann és Weisz, festők, zircadók, szerszám vasalások, faragványok, görbezők és zománcszóft konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Lakást teljes ellátással keres egy fiatal ember Kossuth-utczában vagy közelében. Cím a kiadóhivatalban.

Igyunk ebesi ártezi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piacz-utca 7. szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü ezukorka. Kapható Borsy-czakrészdában és Franciscus és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Szintartó legújabb satin, kreton, battiszt pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Szabók figyelmébe. Ajánlom dúsan berendezett szabókellék raktáromat magyar német és szürszabók részére **Mandel Kornél** piac-utca Frohner-épület.

Rizling bor vidékünk leghíresebb bora Buday Gyula úr szentgyörgy ábrányi és székelyhídi szőlőnagybirtokos termelése, literenként 40 kr-ért kapható Váray József kereskedésében, városi új bérházban. Ugyanitt kaphatók Buday-éle érmelléki összes régi fajborok.

Mész és cement kőmentes darabos és pihentelt mész kitűnő Portland és romand cement legolcsóbban beszerezhető **Kupfer Jenőnél** Hatvan-u. 6. Kivételesen portland cement nagyobb vételnél 100 kg 2 frt. 60 kr.

Saját termésű kézzel szedett befőzni való Muskotálykörte

kapható és megrendelhető:
Kaszanyitzky Endre
üzletében

Bor árjegyzék

SZABÓ KÁLMÁN és TESTVERE
Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepén termelt természetes ó-borokról.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 "
Vörös asztali, 98-ról	80 "
Nagy Burgundi siller	80 "

palaczkokért 16 fillér betét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégégnél

Debreczen, Tisza-palota,
valamint

Geréby Fülöp utóda, Bán László,
Czeplédy és Poigár, Félegyházi János,
Fritsch Károly, Parti Ferencz,
Tóth Kálmán, Váray József
füzkereskedő uraknál.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rongja az arcbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème s Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsosál 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerháztamban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

